

Parlamentul
Republicii Moldova

RA nr. 6
17 iulie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și prevederile art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind garantarea medicamentelor la preț redus ori gratuite pentru persoanele beneficiare de pensie.

Anexă:

- Proiectul de lege
- Nota informativă

Deputați în Parlament

Apostolova Reghina Bobul
Violeta Venera I. H.
Himici Igor Bobul
Taubert Klara Bobul

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>339</u>	
" <u>17</u> "	<u>07</u> 20 <u>20</u>
Ora _____	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

privind garantarea medicamentelor la preț redus ori gratuite pentru persoanele beneficiare de pensie

Având în vedere necesitatea creșterii accesului la medicamente a persoanelor beneficiare de pensie, ca una dintre modalitățile de redresare consecventă a problemelor social-demografice și de sănătate cu care se confruntă populația Republicii Moldova, în temeiul art.72 alin.(3) lit.j) din Constituția Republicii Moldova,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Sfera de reglementare și scopul prezentei legi

(1) Prezenta lege reglementează condițiile și criteriile de obținere de către persoanele beneficiare de pensie (ori beneficiari, în sensul prezentei legi) a medicamentelor necesare, conform stării de sănătate, la un preț redus ori gratuit.

(2) Scopul prezentei legi este de a asigura și garanta, la nivel național, accesul rezonabil și echitabil a beneficiarilor, prin intermediul sistemului de asistență cu produse medicamentoase, la medicamente de bună calitate, eficiente și inofensive, cerute de starea de sănătate a acestora, la un preț redus ori gratuit.

(3) Prezenta lege oferă protecția de bază beneficiarilor vizavi de costul medicamentelor, în dependență de situația lor financiară.

(4) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile doar persoanelor beneficiare de oricare categorie de pensie, care sunt cetățeni ai Republicii Moldova și domiciliază pe teritoriul țării a căror cetățeni sunt.

(5) Prevederile prezentei legi nu suprimă dreptul persoanelor beneficiare de pensii, ce derivă din legislația cu privire la compensarea medicamentelor.

Articolul 2. Legislația aplicabilă

Legislația cu privire la garantarea medicamentelor la preț redus ori gratuite persoanelor beneficiare de pensie cuprinde prezenta lege, Legea cu privire la medicamente, Legea cu privire la activitatea farmaceutică, Legea cu privire la circulația substanțelor *narcotice* și psihotrope și a precursorilor și actele normative ce reglementează activitatea în domeniul medicamentelor la preț redus ori gratuite pentru persoanele beneficiare de pensie.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

beneficiar- persoană care primește o categorie de pensie, prevăzută conform legislației, și care are dreptul la medicamente la preț redus ori gratuite;

medicamente- substanțe sau amestecuri de substanțe autorizate, în modul stabilit, spre fabricare, import, export și utilizare, pentru a trata, atenua, preveni, diagnostica o boală, o stare fizică sau psihică anormală ori simptomele lor la om sau animal, precum și pentru a restabili, corija și modifica funcțiile organice ale acestora;

medicamente la preț redus ori gratuite- oricare medicamente pentru care beneficiarul are o compensare la achiziționare în cuantum parțial sau total din valoarea de piață a acestuia, conform prezentei legi;

persoanele beneficiare de pensie – persoană care primește o pensie în legătură cu unul dintre riscurile asigurate: atingerea limitei de vârstă, obținerea unui grad invaliditate, dobândirea calității de urmaș, aflarea în condiții speciale, conform legislației cu privire la sistemul public de pensii;

risc legat de starea de sănătate- posibilitate de punere în pericol a situației de fapt a organismului uman.

Articolul 4. Principiile garantării medicamentelor la preț redus ori gratuite pentru persoanele beneficiare de pensie

Garantarea medicamentelor la preț redus ori gratuite pentru persoanele beneficiare de pensie are la bază următoarele principii fundamentale:

a) *accesul liber și necondiționat*: persoanelor beneficiare de pensie li se garantează dreptul la medicamente la preț redus ori gratuite, indiferent de riscul legat de starea de sănătate;

b) *costul redus ori gratuit*: persoanelor beneficiare de pensie li se garantează dreptul la medicamente a căror preț va fi compensat total ori parțial de către stat;

c) *garantarea ciclice*: persoanelor beneficiare de pensie li se garantează dreptul la medicamente la preț redus ori gratuite conform indicatorilor temporali reglementați de prezenta lege;

d) *necesitatea și solidaritatea*: persoanelor beneficiare de pensie li se garantează dreptul la medicamente la preț redus ori gratuite, ținându-se cont despre faptul că beneficiarii cu necesități stricte din punct de vedere al severității maladiei au prioritate față de beneficiarii cu maladii mai puțin severe;

e) *transparența*: persoanelor beneficiare de pensie li se garantează dreptul la medicamente la preț redus ori gratuite conform listei de medicamente selectate și aduse la cunoștința publicului.

Capitolul II

POLITICA STATALĂ ȘI FINANȚARE

Articolul 5. Politica de stat în domeniul garantării medicamentelor la preț redus ori gratuite

(1) Republica Moldova, prin intermediul structurilor sale în domeniul asigurării sociale și sănătății, acordă suport material, social și de altă natură beneficiarilor de pensii care intenționează să achiziționeze medicamente la preț redus ori gratuite.

(2) În vederea atingerii acestui deziderat, Guvernul va implementa, prin intermediul organelor centrale de specialitate și al altor autorități administrative prezenta lege.

Articolul 6. Atribuțiile autorităților competente

(1) Guvernului este responsabil de implementarea prezentei legi și monitorizarea punerii sale în aplicare și va aduce în concordanță actele sale normative cu prevederile acesteea.

(2) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale va implementa prezenta lege și va aduce în concordanță actele sale normative cu prevederile acesteea.

Articolul 7. Sustenabilitatea financiară

(1) Pentru implementarea prezentei legi Guvernul va utiliza resursele financiare din fondul asigurărilor obligatorii de asistență medicală și din fondul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

(2) Compensarea medicamentelor din prețul de referință al acestora se va suporta astfel: în cuantum de 50% din bugetul asigurărilor obligatorii de asistență medicală și, respectiv, 40% din bugetul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Capitolul III

CONDIȚIILE ȘI CRITERIILE DE OBTINERE A MEDICAMENTELOR LA PREȚURI REDUSE ORI GRATUITE

Articolul 8. Calitatea de beneficiar

(1) Beneficiarul, pentru a obține medicamente la preț redus ori gratuite, urmează să prezinte prescripția medicală, prin care să se confirme compensarea totală ori parțială a costului medicamentului intenționat de a fi achiziționat.

(2) Calitatea de beneficiar al medicamentelor la preț redus ori gratuite încetează odată cu pierderea statutului de persoană pensionară, ori a cetățeniei Republicii Moldova.

Articolul 9. Medicamente la preț redus

(1) Persoanele pensionare cu venituri realizate numai din pensii minime beneficiază de o compensare de 90% din prețul de referință al medicamentelor corespunzătoare denumirii comune internaționale.

(2) Persoanele pensionare cu venituri realizate numai din pensii, a căror valoare este mai mare decât cea a pensiei minime, și a celor care primesc o pensie de urmaș ori o pensie specială beneficiază de o compensare de 80% din prețul de referință al medicamentelor corespunzătoare denumirii comune internaționale.

(3) Persoanele pensionare cu venituri realizate din pensii și alte surse beneficiază de o compensare de 60% din prețul de referință al medicamentelor corespunzătoare denumirii internaționale.

(4) Lista medicamentelor la preț redus va fi aprobată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și va cuprinde atât preparate de strictă necesitate, cât și de uz obișnuit.

Articolul 10. Medicamente gratuite

(1) Persoanele pensionare cu venituri realizate numai din pensii beneficiază de o compensare de 100% din prețul de referință al medicamentelor corespunzătoare denumirii comune internaționale.

(2) Lista medicamentelor la preț redus va fi aprobată de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și va cuprinde atât preparate de strictă necesitate, cât și de uz obișnuit, în dependență de preponderanța maladiilor ce afectează populația țării.

Articolul 11. Prescripția medicală pentru acordarea medicamentelor la preț redus ori gratuite

(1) Beneficiarilor li se poate elibera o singură prescripție medicală pe lună, cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind condițiile de

prescriere, eliberare și decontare a medicamentelor, în sistemul de asigurări obligatorii de asistență medicală.

Articolul 12. Stocuri de medicamente

(1) Medicamentele la preț redus ori gratuite se vor acorda în limita stocului existent la farmacie, farmacistul purtând răspundere disciplinară pentru veridicitatea informației astfel furnizate.

(2) Farmacia ori alt subiect de drept nu poate fi obligat să pună la dispoziția beneficiarului medicamentul la preț redus ori gratuit în cazul în care acesta nu se află în stoc, iar beneficiarul nu a făcut o precomandă.

Capitolul IV. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 13.

Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va adopta actele normative necesare implementării prezentei legi și asigurării activității autorității competente pentru monitorizarea și coordonarea procesului de realizare a acesteea;

b) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

c) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Articolul 14

Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2021.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege privind garantarea medicamentelor la
preț redus ori gratuite pentru persoanele beneficiare de pensie

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Deputații Fracțiunii "Partidul ȘOR"
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>În condițiile politicilor existente și a unor limite bugetare, medicii sunt puși în situația de a selecta persoanele cui să prescrie medicamente compensate, iar oferirea medicamentelor compensate este percepută de lucrătorii medicali ca un ajutor social celor mai vulnerabili pacienți, conform datelor calitative. Acest lucru denotă clar insuccesul sistemului de acordare a medicamentelor compensate și a ineficienței acestuia. Cu alte cuvinte, statul, în mod absolut asumat și conștient, alimentează un sistem de asigurare medicală deficitar, defectuos și impotent, de fapt, de a fi util cetățenilor săi. În special, de pe urma unei politici de asigurare medicală precare au de suferit persoanele vârstnice, care au și cele mai multe probleme de sănătate și un sistem de imunitate vulnerabil, meritând pe bună-dreptate o atenție și grijă sporită. Această categorie de persoane, care a contribuit, în cele mai dese cazuri, o viață întreagă la sistemul de asigurare medicală obligatorie, ajunsă la perioada de pensionare, rămâne a nimănui. Bătrânii Republicii Moldova, din păcate, nu pot fi convinși, având în vedere aceste condiții jalnice, că bătrânețea nu este o condamnare, și privesc cu neîncredere și frică la data ieșirii lor la pensie. Acest eveniment- ieșirea la pensie, coincide cu momentul în care vine rândul statului de a-și manifesta devotamentul față de cetățenii săi, care au depus efort, cu prețul sănătății lor, la ridicarea economiei țării, devotament pe care, cu regret, uită să îl arate.</p> <p>În același timp, conform datelor Biroului Național de Statistică, mortalitatea se menține la un nivel mai ridicat față de natalitate, numai în anul 2019 au decedat 36416 de persoane.</p> <p><i>Conform datelor preliminare ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale structura mortalității pe clase ale cauzelor de deces practic nu s-a schimbat în 2019 în raport cu anii precedenți: cele mai multe decese (59,1%) au drept cauză bolile aparatului circulator, urmate de tumorile maligne (16,8%), bolile aparatului digestiv (9,0%), accidentele, intoxicațiile și traumele (6,0%), bolile aparatului respirator (4,4%) și alte cauze (4,7%).</i></p> <p>Potrivit comunicatului Biroului Național de Statistică vârsta înaintată cauzează numeroase probleme de sănătate, inclusiv un risc</p>

mai mare al afecțiunilor cronice de lungă durată. La moment, circa 76% din vârstnici suferă de boli cronice, cele mai mari rate de prevalență fiind înregistrate pentru bolile aparatului circulator (50,2%), boli ale sistemului osteoarticular (15,7%), boli endocrine, de nutriție și metabolism (7,8%) și boli ale aparatului digestiv (6,9%).

Pe cale de consecință, se constată o problemă gravă în domeniul sănătății, inclusiv prin accesul scăzut la medicamente compensate, în lipsa cărora, persoanele cu venituri modeste, în special persoanele beneficiare de pensii, nu își pot menține o stare de bună sănătate și, respectiv, o longevitate satisfăcătoare a vieții. Ori, rezultă că persoanele beneficiare de pensie nici nu mai apucă, în cele mai dese cazuri, să se afle prea mult timp în acest statut. Potrivit statisticilor Biroului Național de Statistică multe dintre pensiile pe care le primesc bătrânii noștri nici nu acoperă minimul de existență, ceea ce denotă faptul că statul este în cunoștință de cauză că oamenii vârstnici sunt practic sortiți pieirii, iar pentru ei nu se face nimic.

În legătură cu aceasta, în studiul efectuat de către SOROS Moldova, în anul 2015: *Accesul la medicamente compensate în Republica Moldova* se arată că acest drept rămâne a fi aproape unul declarativ. Astfel, costul medicamentelor compensate reprezintă doar o treime din necesarul lunar de medicamente. Valoarea plăților directe pentru medicamentele prescrise este mare atât pentru cei care beneficiază de medicamente compensate, cât și pentru cei care nu au beneficiat de medicamente compensate: în medie, respondenții beneficiari de medicamente compensate au cheltuit lunar 402 MDL, iar respondenții non-beneficiari de medicamente compensate au cheltuit 509 MDL. Povara financiară din cauza costului medicamentelor este mare, întrucât 13% dintre respondenții beneficiari de medicamente compensate și 24% respondenții non-beneficiari de medicamente compensate au raportat că au decis să nu cumpere medicamentul necesar din cauza costului mare al acestuia. De asemenea, se reține că chiar și atunci când au acces la medicamente compensate, pacienții mai cumpără și multe medicamente necompensate din cauza numărului limitat de medicamente incluse în Lista medicamentelor compensate, dar și a practicilor anevoioase existente de prescriere a medicamentelor. Doar 16% din pacienți primesc exclusiv medicamente compensate, majoritatea pacienților (66%) au indicat că mai mult de jumătate de medicamentele prescrise au fost necompensate. Majoritatea (63%) beneficiarilor de medicamente compensate au primit rețete compensate pentru o singură maladie. Pe de altă parte, circa o treime (30%) dintre RBMC suferă de trei și mai multe maladii cronice, însă doar 7% au primit medicamente compensate pentru toate aceste maladii. Fiind întrebați despre motivul pentru care procură medicamente suplimentare celor compensate, mai mult de jumătate din respondenți (51%) au invocat

ca medicamentul a fost necesar pentru tratament, însă nu a fost inclus în lista medicamentelor compensate, 33% pentru că a recomandat medicul, 13% din convingerea că medicamentul e mai eficient decât cel inclus pe lista medicamentelor compensate și 4% din cauza lipsei efectului medicamentului compensat.

În același studiu se arată că polița de asigurare medicală nu este suficientă pentru a asigura accesul la medicamente compensate. Din totalul respondenților care aveau necesitate de medicamente, dar nu au beneficiat de ele, 76% aveau poliță de asigurare medicală, dintre ei cel mai frecvent au cea obligatorie oferită de stat (56%) sau prin angajare (38%). Pe de altă parte, în rândul respondenților beneficiari de medicamente compensate, marea majoritate sunt persoane asigurate (98%), cea mai răspândită este asigurarea obligatorie de stat (87%), în proporție mai mică cea oferită de angajator (11%), și cea cumpărată în mod individual (3%.) Din aceste diferențe, o proporție mai mare din cei asigurați de stat au beneficiat de medicamente compensate, iar cei care sunt angajați au un acces mai mic la medicamente compensate.

Dat fiind această realitate, proiectul Legii privind garantarea medicamentelor la preț redus ori gratuite, oferă soluții optime la oricare dintre cauzele ce au generat accesul redus la sistemul de sănătate, prin stabilirea unor măsuri strategice palpabile și reale a fi implimentate, racordate la tradiția și contextul socio-economic și politic din Republica Moldova. În definitivă, Proiectul Legii privind are drept finalitate redresarea situației demografice din Republica Moldova, ca efect al menținerii stării de sănătate în condiții bune. Grație adoptării proiectului de lege înaintat, persoanele vârstnice vor putea avea o viață normală după perioada de pensionare și nu se vor mai considera o povară pentru societate, așa cum se întâmplă, cu mare regret, la moment.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de act normativ nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, motiv pentru care nu există rațiuni de a descrie gradul de compatibilitate a acestuia cu proiectele care au acest scop.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Avînd în vedere că legislația Republicii Moldova, la stadiul actual, nu conține nici un act normativ care să reglementeze regimul juridic special aplicabil persoanelor pensionare în ceea ce privește obținerea de medicamente la preț redus ori gratuit, prevederile proiectului în cauză conțin în totalitate elemente noi, dar compatibile și conforme cadrului normativ și sistemului legislativ existente.

Ori, legislația actuală, ce reglementează compensarea medicamentelor, se adresează tuturor subiecților de drept, fără a individualiza particularitățile raportate persoanelor pensionare, ce au resurse financiare, dar și particularități fiziologice și de sănătate diferite de a celorlalte categorii sociale de persoane.

Principalele prevederi ale proiectului se referă la garantarea obținerii de către persoanele pensionate a medicamentelor la preț redus ori gratuite, astfel, compensate în cuantum de 60%, 80%, 90% ori 100% din bugetul asigurărilor obligatorii de asistență medicală și din bugetul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

5. Fundamentarea economico-financiară

Ținând cont de faptul că Proiectul promovează un obiectiv strategic de prioritate națională, pentru implementarea acestuia cheltuielile vor avea o proveniență bugetară. În aceste condiții, Guvernul, prin intermediul Ministerului Finanțelor, urmează să planifice și identifice resurse din bugetul pentru anul 2021.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În scopul implementării prezentului proiect de lege nu va fi necesar de a modifica, abroga ori adopta legi noi, atît timp cît proiectul în cauză conține prevederi care deja sunt racordate contextului legislativ actual. Guvernul însă, are sarcina de a adopta și/sau modifica actele normative necesare implementării prezentei legi, iar Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale urmează să modifice Ordinul nr. 492/139 din 22.04.2013 cu privire la medicamentele compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală și Ordinul nr. 600/320 din 24.07.2015 cu privire la mecanismul de includere a medicamentelor pentru compensarea din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală, dar și alte acte normative conexe.

Deputați în Parlament:

Apostolova Reghina Boruf

Himici Teodor Dheuf

Violete Liana Dheuf

Teodor Alexina Dheuf